

001	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

METSÄTALOUS

Valtio-omistajan kannalta on tärkeää, että Metsähallituksen toiminta on läpinäkyvää ja että nähdään selvästi toiminnan kannattavuus. YLIOHTAJA JUHA OJALA, MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

KIMMO HAIMI

Kivien vierustat ovat hyviä marjapaikkoja, sillä siellä marja on kasvanut hallalta suojassa, sanoo Rautalammen metsissä marjastava Pasi Liukkonen.

Harvennus hyödyttää mustikkaa mutta avohakkuu vie kasvuston

Metsätalouden toimista on sekä haittaa että hyötyä marjakasvustoille. Parhaat mustikka-apajat löytyvät tuoreilta rinteiltä, paljastaa konkari.

.....

RAUTALAMPI (MT) Ahkeran marjastajan tunnistaa kaukaa. Tumman liilaksi värjäytyneet kourat kertovat, että marjaämpärin pohjalle kopsahtavat mustikat eivät ole **Pasi Liukkoselle** kesän ensimmäiset.

Miehen viikonloput ja lomat ovat kuluneet Keski-Suomen rinteisissä metsissä jo parin vuosikymmen ajan. Suurin osa marjoista menee myyntiin, mutta oma pakastekin täyttyy kesän aikana.

Mäkien ylärinteet ovat parhaita marja-apajia, sillä siellä halla ei niin helposti tee tuhoaan. Valoisat, väljiksi harvennetut tuoreet männiköt ovat mustikalle parhaita kasvupaikkoja, Liukkonen kertoo. Varjoisessa kuusikossa kasvaneita marjoja Liukkonen ei kelpuuta myyntiin lainkaan. ”Liian varjossa kasvaneet mustikat ovat pieniä ja tummia, eikä niiden koostumus ole yhtä kiinteä kuin valossa kasvaneiden.”

Myös Metsätuntuslailukoksen vanhempi tutkija **Kauko Salo** kumoaa myytin, että mus-

tikka olisi kuusikoissa viihtyvä varjolaji. Mustikalle avinasiat ovat riittävä kosteus ja valo.

Harvennuksista valoa Salon mukaan tiheissä, nuorissa metsissä kasvatushakkuut lisäävät valoisuutta ja parantavat mustikan kasvuoloja. Toisaalta isoilla koneilla tehtyt harvennukset rikkovat mustikan kasvustoja, jolloin sekä tuotto että peittävyys kärsivät.

Kasvustot toipuvat hakkuun jälkeen muutamassa vuodessa.

Maastoon jäävien hakkuutähteiden joukossa marjastajan on epämiellyttävä kulkea. Tähteet haittaavat erityisesti taloudellista poimintaa.

Liukkonen ei risuista ja oksista välitä, vaikka ne hidastavatkin poimintaa.

”Parhaat mustikat löytyvät usein juuri kelojen ja risujen alta, jonne moni poimija ei ole viitsinyt kurkistaa.”

Isojen kivien ja kaatuneiden karahkoiden vierustat ovat muutenkin hyviä kasvupaikkoja, sillä siellä marjat ovat suojassa hallalta.

Liian kuivassa kasvaneet mustikat ovat pieniä ja tiukasti varvussa kiinni, mikä vaikeuttaa poimintaa.

»Parhaat mustikat löytyvät usein kelojen ja risujen alta, jonne moni poimija ei ole viitsinyt kurkistaa.«

PASI LIIKKONEN

Avohakkuu myrkyä mustikalle

Päätehakkuu on metsätalouden toimista haitallisin mustikalle. Avohakkuun jälkeen marja häviää ja palautumiseen kuluu pitkä aika, Salo toteaa.

Aluksi kasvuolet ovat liian kuivat ja äärevät, myöhemmin tiheä taimikko tekee kasvupa-

kasta pimeän.

Vasta ensiharvennusten jälkeen mustikka alkaa taas viihtyä.

Mustikkaa on viidenkymmenen viime vuoden aikana vähentänyt myös rakentaminen, jonka seurauksena kasvustojen peittävyys on pienentynyt 16 prosentista kahdeksaan prosenttiin. Kasvustojen tuotoskyky ei

kuitenkaan ole laskenut, tutkija huomauttaa.

Ilmastomuutos vaikuttaa mustikan satoihin.

”Vaikka viime vuosina sadot ovat olleet hyviä, pitkällä aikavälillä sadot pienenevät ja mustikka vetäytyy pohjoista kohti”, Salo kertoo.

Mustikan lisäksi myös tatit, erityisesti herkkutatti, kärsivät hakkuista. Kasvatushakkuut eivät sientä miellytä, mutta viimeistään päätehakkuu vie sadon.

Peitteisyys periaatteessa hyvä Jatkuva kasvatus eli metsikön kasvattaminen eri-ikäisenä saattaisi periaatteessa hyödyttää varsinkin mustikkaa.

Liian tiheänä kasvava puusto on kuitenkin ongelma valoa tarvitseville marjkasveille.

Salon mukaan jatkuva kasvatus suosii marjakasvustoja, jos ylispuuta poistetaan riittävästi ja metsään tulee aukkoisuutta.

”Jos metsänomistaja haluaa kasvattaa pienimuotoisesti metsää niin, että mustikka, herkkutatti ja kantarelli viihtyvät, jatkuva kasvatus sopii paremmin kuin järeät metsänhoitotoimenpiteet”, Salo sanoo.

Puolukallekaan kasvatusmenetelmä ei periaatteessa ole ongelma, jos valoa on riittävästi.

Puolukka ja valdema myrkyä aukoilla Puolukka ei kärsi tehokkaasta

metsätaloudesta yhtä paljon kuin mustikka. Avohakkuun jälkeen, ennen kuin puusto on palautunut, puolukka marjoo hyvin.

”Ne ovat itse asiassa aivan parhaita paikkoja, jossa tuotot voivat nousta suuriksi. Sellasiakin paikkoja on ollut, jossa avohakkuun jälkeen tuotto hehtaaria kohti on ollut sata kiloa”, Salo sanoo.

Puolukka on selkeästi kuivien kankaiden kasvi. Sen vahapintainen lehti estää haihtumista ja kestää kuivuutta.

Avohakkuihin jälkeisillä kuivilla ja valoilla aukeilla viihtyy myös metsävaldema, jos kasvupaikka on riittävästi rehevä. Tuotoltaan marja on kuitenkin marginaalinen, ja myyntiin tulevat marjat kasvatetaan puutarhoissa.

Liukoksen kesän saalis on tähän mennessä 150 kiloa mustikkaa ja vähän karpaloita päälle. Sato kuulostaa ehkä suurelta, mutta kuivuuden takia se on tavallista pienempi. Parhaimpina vuosina myyntiin on kertynyt 500–1 000 kiloa.

Tämän kesän osalta mustikkakausi alkaa olla loppusuoralla. Lepoa Liukkoselle ei kuitenkaan aivan vielä ole tiedossa, sillä puolukkasato on vasta kypsymässä ja herkkutatitkin odottelevat syksyn sateita.

AURA PILKAMA

Karelia-Upofloor sulkee ja vähentää

Parketinvalmistaja Karelia-Upofloor sulkee Kuopion-tehtaan ja vähentää väkeä Joensuussa.

Kuopiosta irtisanotaan 80 ja Tuupovaaran tehtaalta 20 työntekijää. Tuupovaaraan jää runsaat 10 henkeä tekemään erikoisparkettia. Keväällä alkanee yt-neuvottelut päättyivät keski- viikkona.

Yhtiön toimitusjohtaja **Peter Therman** perustelee supistuksia ylitarjonnalla Euroopassa ja Aasian halpatuonnilla.

”Osa Kuopiossa ja Tuupovaarassa olleista toiminnoista siirretään muihin yksiköihin, lähinnä Ruotsiin”, hän kuvaa suunnitelmia.

Yhtiöllä on tehtaat Ruotsin lisäksi Romaniassa ja Venäjällä.

Ministeriö ei pilkkoisi Metsähallituksen toimia

Metsähallituksen toimintoja ei aiota pilkkoa tulevan organisaatiomuutoksen yhteydessä. Näin vakuuttaa maa- ja metsätalousministeriön ylijohtaja **Juha Ojala**.

Metsähallituksen liikevaihdosta ja tuloksesta suurimman osan tuovan metsätalouden toiminnot on määrä yhtiöittää. Metsähallituksen pääjohtaja **Jyrki Kangas** sanoi Maaseudun Tulevaisuuden haastattelussa keski- viikkona, ettei yhtiöittäminen saa viedä kohti Metsähallituksen pilkkomista.

Kankaan mielestä pitäisi lailla säätää, että kaavailun Metsätalous Oy:n tehtävät ovat kiinteä ja pysyvä osa Metsähallituskonsernia.

Ojalan mukaan lain valmistelussa on lähdetty siitä, että Metsähallitus säilyy yhtenä kokonaisuutena.

”Halutaan pitää toimiva kokonaisuus entisellään, myös alueellisessa toiminnassa”, Ojala sanoo.

Kannattavuus näkyviin

Metsähallituksen organisaation uudistuksessa edetään Ojalan mukaan hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän (Halke) selkeiden linjausten suuntaan.

”Valtio-omistajan kannalta on tärkeää, että toiminta on läpinäkyvää ja että nähdään selvästi toiminnan kannattavuus. Siinä mielessä metsätalouden yhtiöittäminen on tarpeen”, Ojala perustelee.

Liikelaitoksena toimivan Metsähallituksen organisaatiouudistuksen taustalla on komission päätös Destiasta eli entisestä Tieliikelaitoksesta. Komissio katsoi vuonna 2007, että vapailla markkinoilla toimiva Destia nautti liikelai-

JUHA KAIHLANEN

Kultapistiäinen on kuin lentävä jalokivi

Kultapistiäisiä on kutsuttu lentäviksi jalokiviksi niiden kirkkaiden metallinhoitoisten värien takia. Pienet kultapistiäiset jäävät kuitenkin helposti huomaamatta. Niitä voi nähdä esimerkiksi vanhojen hirsirakennusten seinillä tai kuolleiden puiden rungoilla.

Suomesta on tavattu noin 50 kultapistiäislajia. Viherpyörökultiainen (Holopyga metallica) on yksi maamme harvinaisimmista kultapistiäislajeista. Laji on luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi.

Viherpyörökultiaisista on tehty pari vanhaa löytötietoa Perämeren rannikolta Oulusta ja Kokkolasta. Laji on asettunut asumaan Hankoniemen dyni- alueelle, itäiselle Suomenlahdelle Penisaareen ja Laatokan rannalle Metsäpirttiin.

Kultapistiäiset loisivat Viherpyörökultiainen on 5–6 millimetriä pitkä, vihreän me-

MT

YMPÄRISTÖSTÄ LYHYESTI

Kansallispuistoilla kuvakilpailu

Kahdeksan kansallispuistoa juhlistaa pyöreitä vuosiaan Metsähallituksen järjestämällä kuvakilpailulla. Kisaan voi osallistua kuvaamalla Leivonmäen, Pallas-Yllästunturin, Puurijärven ja Isosuon, Pyhä-Luoston, Päijänteen, Repoveden, Saaristomeren ja Urho Kekkosen kansallispuistoja.

Jokaisesta puistosta valitaan kolme suosikkikuvaa, ja niistä valikoidaan vielä valtakunnallisesti parhaat otokset.

Kilpailuaikaa on 15. elokuuta saakka.

Kasvien ja eläinten rytmit muuttuneet

Ilmastomuutos on ajastanut kasvien ja eläinten vuosi-rytmit uudelleen. Helsingin yliopiston tutkimusaineisto on kerätty 40 vuoden ajalta suomalais-venäläisellä yhteistyöllä.

Tulosten mukaan kasvit ovat aikaistaneet kevään kasvuaan nopeammin kuin mitä keskilämpötilan muutoksen perusteella voisi olettaa. Muuttolintujen reaktiot ovat olleet vaihtelevampia. Niiden

toksena kilpailijoista poiketen konkurssisuojaajaa ja veroetua.

Pääjohtaja Kangas pitää tärkeänä, että tulevalla Metsätalous Oy:llä säilyy omistajapuhevalta esimerkiksi hakkuisiin, ojituksiin ja tiestöön liittyvissä kysymyksissä.

Ojalan mukaan omistajapuhevallan käyttöön kentällä ei ole tulossa muutoksia.

”Nytkin siellä toimitaan valtakirjalla valtion puolesta, ja niin on tarkoitus toimia jatkosakin. Toimitaan mahdollisimman kevyellä organisaatiolla nykykäytäntöjä noudattaen.”

Laatumaata ei yhtiöitetä

Metsähallituksen liiketoiminnoista on jo yhtiöitetty maa-aineksen myynti Morenia Oy:ksi, taimituotanto Fin Forelia Oy:ksi ja sijoitukset Metsähallitus Holding Oy:ksi.

Metsätalouden lisäksi yhtiöittämättä on Laatumaa, joka hoitaa lomatonttien, metsätilojen ja rakennusten kauppaa sekä kehittää tuulivoimahankkeita.

Laatumaata ei ole Ojalan mukaan tarvetta yhtiöittää, koska sen toimintaa voidaan verrata kaupunkien ja kuntien harjoittamaan julkisoikeudelliseen omaisuudenhoitoon.

”Sitä ei katsota markkinoilla tapahtuvaksi liiketoiminnaksi”, Ojala sanoo.

Muutoksia ei ole luvassa myöskään Metsähallituksen luontopalveluihin, joihin kuuluvat muun muassa kansallispuistojen, luonnonsuojelun ja retkeilyalueiden hoito sekä retkeily-, metsätys- ja kalastuspalveluiden tuottaminen.

Uusi Metsähallitusta koskeva laki voisi näillä näkymin tulla voimaan aikaisintaan vuoden 2015 alussa.

JUHA KAIHLANEN

Metsä Group paransi tulostaan

Metsä Group paransi tulostaan vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Pääjohtaja **Kari Jordanin** mukaan yhtiön toinen neljännes toteutui odotusten mukaisesti.

Liikevaihto pieneni tammi-kesäkuussa viime vuoteen verrattuna. Silti liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 183 miljoonaa euroa, kun se vuosi sitten oli 117 miljoonaa euroa.

”Yläkerrasta ei ole tulospaannus tullut, vaan omien toimintojen kautta”, Jordan kertoo viitaten esimerkiksi yhtiön energiatehokkuuden paranemiseen.

Jordanin mukaan liiketulosta tuki puutuotteiden kausiluonteisesti vahva neljännes. Sellun hinnat olivat lievässä nousussa, mutta myyntimäärät laskivat hie-

man edellisestä neljänneksestä. Paperien toimitusmäärät

Metsä Groupin tulos tammi-kesäkuu

MT	1-6/2012	1-6/2013
■ Liikevaihto, milj. e	2 531	2 502
■ Liiketulos ilman kertaeriä, milj. e	117	183
■ Tulos ennen veroja, milj. e	71	130
■ Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,6	9,8
■ Omavaraisuusaste, %	33,6	35,0

laskivat, ja hinnat pysyivät alhaisina. Papereiden markkinatilanteen odotetaan jatkuvan vaikeana.

”Sellun, kartongin ja pehmopapereiden kysyntä on vakaata”, Jordan kommentoi.

Kartonki kävi kaupaksi

Tämän vuoden toisella neljänneksellä taivekartongin toimitusmäärät nousivat ja markkinahinnat olivat vakaat. Myös

valkopintaisen voimapaperin kysyntä jatkui erittäin vahvana. ”Ilahduttavaa, että meille tärkeät tavaralajit kartonki ja lainerit menivät eteenpäin”, Jordan sanoo.

Metsä Group lisää lainereiden, eli aaltopahvien pintapapereiden, tuotantoa Ruotsissa Husumin tehtaallla.

”Yhtä Husumin koneista ollaan pikkuhiljaa kääntämässä lainereiden suuntaan.”

Tulos heikkenee

Metsä Groupin liiketuloksen arvioidaan kolmannella neljänneksellä heikentyvän verrattuna toiseen neljännekseen. Heikentymisen syiksi kerrotaan erityisesti puutuoteteollisuuden kausivaihtelut ja yleinen suhdannetilanne.

Myös kolmannen neljänneksen kunnossapitoseisokit vaikuttavat tulokseen. Laajat seisokit toteutetaan Husumin ja Kemintehaitalla.

Kotimaan kesäkorjuukelpoisten leimikoiden kysyntä jatkui hyvänä kaikissa puutavaralajeissa.

Pehmopapereiden kysynnän odotetaan jatkuvan vakaana kaikilla markkina-alueilla, erityisesti Venäjällä.

EMILIA PALOJÄRVI

VINCENTZO PENTERIANI

Isokoskelokoiras saapumassa pesimäalueelleen. kevätmuutto on aikaistunut kasveja hitaammin.

Eläiden vuodenaikaisytmeihin ovat vaikuttaneet lämpötilan sekä lumi- ja jääolojen muutokset.

Pohjanlahdella saa pyytää lohia 5.–9.8.

Maa- ja metsätalousministeriö keskeyttää määräajaksi lohen kalastuskiellon, koska Suomen lohikiintiö Pohjanlahdelle on täyttynyt arvioitua hitaammin. Lohenpyynti sallitaan 5.–9.8.

Kalastus sallitaan, jotta EU:n Suomelle sallima kalastuskiintiö hyödynnetään mahdollisimman hyvin, ministeriö tiedottaa.